

شیوه‌نامه اجرایی جشنواره جوان خوارزمی (بخش دانش آموزی)

الف - اهداف:

- ۱- شناسایی، معرفی، هدایت و توانمندسازی استعدادهای دانش‌آموزی کشور در زمینه‌های مختلف علمی و فناوری
- ۲- آشنایی دانش‌آموزان با پژوهش و شیوه‌های خلاق در حل مساله، ایجاد زمینه‌های لازم پرورش، رشد و شکوفایی استعدادها و توسعه و تعمیق روحیه پژوهش و نوآوری در بین آنان
- ۳- ترویج فرهنگ نوآوری، کاربردی نمودن نتایج تحقیقات و کارآفرینی دانش‌بنیان در میان دانش‌آموزان

ب- جامعه هدف:

همه دانش‌آموزان و هنرجویان دوره دوم متوسطه (نظری، فنی حرفه‌ای، کاردانش و استثنایی) می‌توانند در این جشنواره جوان خوارزمی (بخش دانش‌آموزی، که به اختصار «جشنواره» نامیده می‌شود) شرکت کنند.

ج- ساختار و وظایف:

۱. ستاد: ستاد جشنواره وظیفه برنامه‌ریزی، سیاست‌گذاری، تعیین خط‌مشی‌های کلان علمی و اجرایی را بر عهده دارد که از افراد زیر تشکیل می‌شود:

- ۱-۱ رئیس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان (رئیس ستاد)
- ۱-۲ معاون آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش
- ۱-۳ معاون استعدادی و توانمندسازی فراگیر سمپاد (نایب رئیس ستاد)
- ۱-۴ مدیرکل دفتر همکاری‌های علمی و بین‌المللی و دبیر جشنواره جوان خوارزمی سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران
- ۱-۵ دبیر اجرایی جشنواره (که توسط رئیس ستاد تعیین می‌شود)
- ۱-۶ معاون برنامه‌ریزی و مدیریت مدارس سمپاد
- ۱-۷ مدیرکل امور مالی و اداری سمپاد
- ۱-۸ مدیرکل دفتر آموزش دوره دوم متوسطه نظری
- ۱-۹ مدیرکل دفتر آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش
- ۱-۱۰ معاون آموزشی، پرورشی و تربیت بدنی سازمان آموزش و پرورش استثنایی

۱. اعضای اجرایی ستاد:

- ۱-۱ دبیر اجرایی جشنواره
  - ۱-۲ حداکثر سه نفر از کارشناسان مسابقات و جشنواره‌های سمپاد
۲. اعضای جلسه اجرایی استانی جشنواره: «نشست تخصصی آموزش و پرورش» استان (موضوع بخشنامه شماره ۷۱۰/۴ تاریخ ۱۳۹۹/۰۱/۲۰ آموزش و پرورش) با حضور افراد زیر تشکیل می‌شود:

- ۲-۱ مدیرکل آموزش و پرورش (رئیس جلسه)
- ۲-۲ معاون آموزش متوسطه (نایب رئیس)
- ۲-۳ رئیس اداره استعدادهای درخشان (دبیر اجرایی استانی جشنواره)
- ۲-۴ رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی
- ۲-۵ رئیس اداره تکنولوژی و گروه‌های آموزشی و پرورشی متوسطه
- ۲-۶ رئیس اداره فناوری اطلاعات و ارتباطات
- ۲-۷ رئیس اداره اطلاع‌رسانی و روابط عمومی

۸-۲ دعوت از سایر افراد (سفیران خوارزمی)، در صورت لزوم به پیشنهاد دبیر جشنواره استان

وظایف اعضای جلسه اجرایی استان به شرح زیر است:

- ۱- ارسال به موقع بخشنامه به مدیریت آموزش و پرورش شهرستان/ ناحیه/ منطقه
- ۲- اطلاع رسانی به دبیرستان ها، هنرستان ها، مدارس استثنایی، پژوهش سراهای دانش آموزی، کانون های فرهنگی و تربیتی و کانون های پرورش فکری کودکان و نوجوانان
- ۳- صدور ابلاغ رئیس اداره استعدادهای درخشان به عنوان دبیر اجرایی استانی جشنواره و معرفی به ستاد
- ۴- اطلاع رسانی اخبار و اطلاعات مرتبط با موضوع جشنواره
- ۵- ساماندهی جلسات داوری حضوری در صورت نیاز تیم های تخصصی داوری توسط دبیر اجرایی استانی جشنواره
- ۶- معرفی و هدایت طرح های برگزیده نشده برای تکمیل یا اصلاح توسط سفیران خوارزمی مورد تایید دبیر اجرایی استانی جشنواره به مراکز پژوهشی
- ۷- برقراری ارتباط با مراکز علمی، پژوهشی، صنعتی، خدماتی، تولیدی و... برای جذب حمایت های علمی و مادی از ایده های دانش آموزان برگزیده در جشنواره و ارائه گزارش به ستاد توسط دبیر اجرایی استانی جشنواره
- ۸- راهنمایی و حمایت از دانش آموزان و هنرجویان در ثبت اختراعات و گردآوری اطلاعات جامع از طرح های دارای ثبت اختراع و تشکیل بانک اطلاعات دقیق و ارائه گزارش به ستاد توسط سفیران خوارزمی مورد تایید دبیر اجرایی استانی جشنواره
- ۹- تقدیر شایسته از اساتید راهنمای طرح های برگزیده، مدیران پژوهش سراها، کانون های فرهنگی و تربیتی، کانون های پرورش فکری کودکان و نوجوانان و واحدهای آموزشی
- ۱۰- تقدیر از دانش آموزان موفق جشنواره در مراحل مختلف داوری و معرفی شده به وزارت علوم توسط ستاد جشنواره.

د- گروه های علمی:

ردیف	عنوان گروه علمی	ردیف	عنوان گروه علمی	ردیف	عنوان گروه علمی
۱	برق و الکترونیک	۸	علوم دینی و قرآن پژوهی	۱۵	کشاورزی و منابع طبیعی
۲	ریاضی	۹	علوم زیستی و پزشکی	۱۶	معماری
۳	زبان و ادبیات فارسی	۱۰	علوم شناختی	۱۷	مکانیک
۴	سلول های بنیادی	۱۱	عمران	۱۸	مکانیک
۵	شیمی	۱۲	فناوری نانو	۱۹	هنر
۶	طراحی و ساخت بازی	۱۳	فیزیک و نجوم	۲۰	هوش مصنوعی
۷	علوم اجتماعی و روان شناسی	۱۴	کامپیوتر		

ه- تسهیلات

۱- امتیازات ورود به دانشگاه

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای رتبه های اول تا سوم جشنواره جوان خوارزمی، تسهیلاتی برای ورود به دانشگاه بعد از شرکت در آزمون سراسری در نظر گرفته است.

بر اساس «آیین نامه ارائه تسهیلات به برگزیدگان علمی برای ورود به دوره های تحصیلی بالاتر» (مصوب ۱۳۸۶/۰۲/۳۱ شورای هدایت استعدادهای درخشان در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)، آیین نامه پذیرش با آزمون استعدادهای درخشان در دوره های کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ارشد (مصوب ۱۳۹۳/۰۴/۲۵)، نامه شماره ۲۱/۷۷۸۹۷ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تاریخ ۱۳۹۳/۰۵/۰۵ و نامه شماره ۵۰/۸۶/۵۰ تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۲ در مورد نحوه استفاده از تسهیلات ورود به دوره های تحصیلی بالاتر در زیرگروه علوم پزشکی (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به سازمان سنجش آموزش کشور)، رتبه های اول تا سوم جشنواره جوان خوارزمی در دوره های

دانش‌آموزی یا کاردانی به شرط مشارکت حداقل ۵۰ درصد در دستاورد حائز رتبه، برای ورود به دوره تحصیلی بلافاصله بعدی (کارشناسی پیوسته و ناپیوسته)، در صورت شرکت در آزمون سراسری و کسب حدنصاب ۹۰٪ نمره آخرین فرد پذیرفته شده گزینش آزاد در هر کد رشته محل، به تعداد ۱۰٪ مازاد بر ظرفیت توسط سازمان سنجش آموزش کشور، به یکی از دانشگاه‌ها معرفی می‌شوند.

۲- تسهیلات بنیاد ملی نخبگان

پس از معرفی برگزیدگان از سوی دبیرخانه دائمی جشنواره جوان خوارزمی، سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران، به منظور بهره‌مندی از تسهیلات بنیاد نخبگان، ضروری است با مراجعه به سامانه اطلاعاتی به نشانی www.sina.bmn.ir مشخصات و اطلاعات مربوط را ثبت کنند تا امکان بررسی درخواست آنان مطابق تسهیل مورد نظر فراهم شود. براساس شیوه‌نامه ارایه تسهیلات بنیاد ملی نخبگان به برگزیدگان جشنواره‌های خوارزمی، حداقل سهم در طرح برای استفاده از تسهیلات بنیاد ملی نخبگان ۲۰ درصد است.

و- شرایط و ضوابط ثبت‌نام:

۱- شرکت‌کنندگان در جشنواره باید تا پایان سال تحصیلی، دانش‌آموز یا هنرجوی واحدهای آموزشی دولتی یا غیردولتی روزانه یا بزرگسال وزارت آموزش و پرورش باشند. (داوطلبان آزاد مجاز به شرکت در این جشنواره نیستند).
تبصره: ستاد جشنواره هر ساله در صورت هرگونه تغییری در شرایط ثبت‌نام و شرکت در جشنواره در زمان مناسب اطلاع‌رسانی می‌کند.

۲- ضروری است تمام علاقه‌مندان برای ثبت‌نام در جشنواره جوان خوارزمی از تاریخ ۱۰/۱ (اول دی‌ماه) هر سال لغایت ۴/۳۱ (سی و یکم تیرماه) سال بعد از طریق درگاه سامانه ثبت‌نام جشنواره جوان خوارزمی در نشانی kharazmi.sampad.gov.ir نسبت به ثبت‌نام طرح خود اقدام کنند. شایان ذکر است دانش‌آموزان می‌توانند ابتدا اقدام به ثبت مشخصات خود و پرداخت هزینه ثبت‌نام (ثبت‌نام اولیه) کنند و مستندات طرح خود را در فرصت دیگری تا ۴/۳۱ (سی و یکم تیرماه) سال آینده در سامانه جشنواره بارگذاری کنند.
تذکره ۱: ثبت‌نام و ارائه مدارک تماماً از طریق سامانه مذکور انجام می‌شود و طرح‌هایی که به صورت فیزیکی یا از سایر طرق ارسال شوند مورد پذیرش قرار نخواهد گرفت.

تذکره ۲: مشخصات طراحان و اساتید راهنمای طرح، تصویر کارت ملی و صفحه اول شناسنامه طراحان و سایر اطلاعات مورد نیاز در سامانه جشنواره الزامی است.

۳- ارسال مستندات شامل:

۱-۳ ویدئوی سه دقیقه‌ای

در آن طراح یا طراحان به تشریح خلاقیت و نوآوری طرح و فرایند پژوهشی انجام‌شده می‌پردازند.
شرایط ویدئوی ارسالی:

- ویدئو افقی باشد.
- صدا و تصویر واضح باشد.
- حداکثر سه دقیقه باشد.
- طراحان در ویدئو حضور داشته باشند.
- لازم است در ابتدای ویدئو بعد از معرفی طراحان، حتماً جمله «این ویدئو برای شرکت در دوره . . . . . جشنواره جوان خوارزمی تهیه می‌شود» بیان شود.

تذکر خیلی مهم: این ویدئوی سه دقیقه‌ای در مرحله اول داوری توسط داوران مشاهده می‌شود. لذا نبود آن به منزله انصراف از شرکت در جشنواره خواهد بود. لازم به تأکید است که طراحان باید در این ویدئوی سه دقیقه‌ای، نوآوری و خلاقیت موجود در طرح خود را به طور کامل توضیح دهند، زیرا در مرحله اول داوری، داوران

فقط ویدئوی سه دقیقه‌ای را مشاهده و بررسی می‌کنند و براساس آن در مورد راه‌یابی طرح به مرحله بعد تصمیم می‌گیرند.

۲-۳ چکیده طرح یا اثر

گزارش کامل طرح در قالب فایل Word و PDF، مستندات طرح، تأییدیه از مراجع علمی، بیان پیشینه تحقیق، ذکر منابع، عکس و فیلم‌های مرتبط، ارائه طرح (در قالب فایل PowerPoint و...)

تذکر: در خصوص طرح‌های متعلق به گروه علمی **سلول‌های بنیادی، شیمی، علوم زیستی و پزشکی** و دیگر طرح‌هایی که نیاز به اثبات نتایج آزمایش در مراکز آزمایشگاهی و تحقیقاتی دارند، ارائه تأییدیه‌های علمی معتبر الزامی است.

۳-۳ ویدئوی ۱۰ دقیقه‌ای

فیلم کامل از نحوه عملکرد و مراحل ساخت طرح یا اثر ارائه شده الزامی است.

۴-۳ ارائه source code

در هر طرح یا سازه‌ای که عملکرد آن نیاز به برنامه‌نویسی دارد ارائه **source code** به‌کار رفته لازم است.

۴- هر طرح در یکی از گروه‌های علمی بیست‌گانه به انتخاب دانش‌آموز بررسی می‌شود. در صورت صلاحدید، گروه علمی مشخص شده به گروه علمی متناسب‌تر تغییر داده می‌شود.

۵- طراحان باید در زمان ثبت‌نام، با آگاهی نسبت به تسهیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بنیاد ملی نخبگان (مدرج در ماده هـ — همین شیوه‌نامه)، درصد مشارکت خود را تعیین نمایند. بعد از پایان مهلت ثبت‌نام در سامانه، درصد مشارکت طراحان، غیرقابل تغییر و غیرقابل واگذاری به غیر است. ضمناً صددرصد طرح باید متعلق به طراح/ طراحان شرکت‌کننده در بخش دانش‌آموزی جشنواره جوان خوارزمی باشد.

تبصره: با توجه به ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، امکان ارائه چند طرح که دارای طراح مشترک هستند وجود ندارد. لذا اگر طراح یا طراحانی در چند طرح مشارکت داشته باشند، دبیرخانه می‌تواند یکی از طرح‌های آنها را انتخاب و طراح یا طراحان مشترک را از بقیه طرح‌ها حذف کند. به علاوه دبیرخانه در مورد سهم مشارکت این طراح یا طراحان در طرح‌های غیر مشترک به تشخیص خود هر گونه صلاح بداند عمل خواهد کرد.

تذکر: تمامی طراحان باید توانایی دفاع از طرح خود را در جلسه مصاحبه داشته باشند. در غیر این صورت طرح از فرایند داوری حذف خواهد شد.

۶- طرح‌ها باید ساخته، اجرا شده، به نتیجه رسیده و دارای قابلیت نمایش مجدد، به‌ویژه در مرحله ارائه حضوری باشند. پذیرفته‌شدگان در مرحله ارائه حضوری باید در زمان ارائه، اصل طرح یا دست‌سازه خود را همراه داشته باشند.

۷- جشنواره طرح‌محور است، بنابراین ارائه ایده بدون این که اجرایی شده و به نتیجه رسیده باشد قابل قبول نیست و مورد بررسی و داوری قرار نمی‌گیرد.

ز- ضوابط مالی:

۱- براساس تبصره ۳ ماده ۱۲ اساسنامه سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان مصوب جلسه ۸۱۳ تاریخ ۱۳۹۷/۰۷/۱۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی و مصوبه سومین جلسه تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۷ هیأت امنای سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان و مصوبات سالانه کمیسیون دائمی، هزینه ثبت‌نام تعیین و در سامانه جشنواره اعلام می‌شود که از طریق درگاه پرداخت الکترونیکی به حساب «درآمدهای اختصاصی سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان» قابل واریز خواهد بود.

۲- هزینه‌های برگزاری جشنواره شامل حق‌الزحمه داوران، تقدیر از برگزیدگان، هزینه‌های اقامت و پذیرایی اختتامیه و سایر هزینه‌های جاری، پس از طی مراحل قانونی، از محل دریافتی وجوه ثبت‌نامی و اعتبارات سمپاد، تأمین می‌شود.

۳- هزینه برگزاری کارسوق‌های استانی (بند «ی») براساس شیوه‌نامه کارسوق‌ها از پرداختی دانش‌آموزان شرکت‌کننده به حساب دبیرخانه کارسوق تأمین می‌شود.

ح- مراحل برگزاری جشنواره:

گام اول	ثبت‌نام اولیه	گام هشتم	اعلام نتایج اعتراضات
گام دوم	پرداخت هزینه ثبت‌نام	گام نهم	مصاحبه با طراحان
گام سوم	ثبت طرح در سامانه	گام دهم	اعلام نتیجه مصاحبه
گام چهارم	داوری ویدیوی سمدقیقه‌ای	گام یازدهم	نمایشگاه طرح‌های یافته به وزارت علوم
گام پنجم	داوری بر مبنای تمام مستندات	گام دوازدهم	دفاع رؤسای گروه‌های علمی از طرح‌ها در سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران
گام ششم	اعلام نتیجه داوری	گام سیزدهم	اعلام نتیجه نهایی
گام هفتم	ثبت اعتراضات و بررسی آن‌ها	گام چهاردهم	تقدیر کشوری

ط- داوری جشنواره:

رئیس هر گروه علمی، دارای تخصص متناسب با گروه مربوط، از بین اعضای هیأت علمی و مدرسین دانشگاه‌ها، حوزه‌ها و مراکز معتبر پژوهشی و صنعتی و دبیران و هنرآموزان باتجربه وزارت آموزش و پرورش توسط رئیس ستاد انتخاب می‌شود. برای هر گروه علمی، تیمی از داوران تخصصی به پیشنهاد رئیس گروه و تأیید رئیس ستاد تشکیل می‌شود که وظیفه بررسی، ارزیابی و امتیازدهی تخصصی طرح‌های ارائه شده را براساس معیارهای تخصصی پژوهش متناسب با آن گروه علمی برعهده دارد. هر تیم تخصصی شامل حداقل ۳ نفر از بین اعضای هیأت علمی و مدرسین دانشگاه‌ها، حوزه‌ها و مراکز معتبر پژوهشی و صنعتی و دبیران و هنرآموزان باتجربه وزارت آموزش و پرورش می‌باشد. ارزیابی و امتیازدهی طرح‌های ارسالی براساس معیارهای پژوهشی از قبیل مستندسازی، بیان مسأله، بررسی پیشینه موضوع، خلاقیت و نوآوری، کاربرد، نگارش، طراحی آزمایشات یا پرسشنامه‌ها، روش تحقیق، نتایج به دست آمده و غیره، متناسب با گروه‌های علمی انجام خواهد شد. فهرست این معیارها متناسب با هر گروه علمی توسط تیم داوری تخصصی پیشنهاد شده و به تأیید ریاست ستاد خواهد رسید. تغییرات و اصلاحات احتمالی در مورد جشنواره از طریق سامانه kharazmi.sampad.gov.ir اطلاع‌رسانی خواهد شد.

ی- کارسوق‌های آموزشی:

به منظور پویایی و برخورداری دانش‌آموزان سراسر کشور از آمادگی لازم برای شرکت در جشنواره، دبیرخانه جشنواره کارسوق‌های ملی فراگیر «سلام خوارزمی» را برای مربیان، دانش‌آموزان و هنرآموزان مدارس، برگزار می‌نماید. کارسوق‌های ملی فراگیر «سلام خوارزمی» با سرفصل‌های آموزشی متناسب با نیاز هر دوره و طبق شیوه‌نامه‌ای که ستاد ابلاغ می‌کند برگزار می‌شود.

ک- تشویق و ترویج

باهدف ترویج جشنواره جوان خوارزمی و آگاهی دانش‌آموزان سراسر کشور از نحوه شرکت در این جشنواره و ارتقاء طرح‌های ارائه شده، استفاده از توانمندی‌های برگزیدگان دوره‌های گذشته جشنواره در قالب طرح "سفیران خوارزمی" در دستور کار ستاد قرار گرفته است.

این طرح با هماهنگی و طبق شیوه‌نامه‌ای که هر ساله ستاد ابلاغ می‌کند اجرا می‌شود.